

واکاوی اخلاق حرفه ای استادان روانشناس و تمایز آنها با اخلاق حرفه ای دیگر اساتید

مریم همتی

چکیده

هدف از پژوهش حاضر واکاوی اخلاق حرفه ای در اساتید روانشناس و دیگر اساتید است. در این راستا از رویکرد کیفی و روش پدیدارشناسی از نوع تفسیری استفاده شد. یافته‌های پژوهش دارای ۲ مضمون اصلی، شامل: مهارتی و شخصیتی و ۲۰ زیر مضمون بودند. نتایج حاکی از آن است که بین ویژگی‌های شخصیتی و مهارتی اساتید روان‌شناس با ویژگی‌های شخصیتی و مهارتی دیگر اساتید، بخصوص از نظر ۲۰ ویژگی‌ای که در این پژوهش مورد بررسی قرار گرفته است و دانشجویان نسبت به اخلاق حرفه‌ای اساتید روان‌شناس دیدگاه مثبتی دارند.

کلیدواژگان: اخلاق حرفه‌ای، استاد، روان‌شناس، پدیدارشناسی.

مقدمه

بشر از دیرباز به این دانایی رسیده است که زندگی کردن بر اساس اخلاق سبب تأمین سلامت روان، بهبود روابط اجتماعی و تعالی انسان می‌شود. خطرناک‌ترین رویداد انسانی، انحطاط اخلاقی و شکسته شدن مرزهای اخلاقی است که در این صورت هیچ‌چیز به سلامت نخواهد ماند و انسانیت انسان فرومی‌ریزد و این امر در امور اداری و آموزشی از جایگاهی خطیر و ویژه برخوردار است؛ زیرا وقتی انسان از محدوده فردی خارج می‌شود و در پیوند با دیگر انسانها قرار می‌گیرد و اگر اخلاق نیک حاکم بر روابط انسانی نباشد، فاجعه چندین برابر می‌شود. به همین دلیل است که والاترین ملاک در هر سازمان و حرفه‌ای متخلق بودن به اخلاق انسانی است.

۱) مفاهیم

۱-۱) اخلاق

زندگی کردن بر اساس اصول اخلاقی همه ابعاد زندگی فردی و اجتماعی را فرامی‌گیرد که از جمله این موارد اخلاق مشاغل، یا اخلاق حرفه‌ای نام دارد. قسمت اعظم تعالیم انبیا در طول تاریخ لزوم پایبندی و تعهد به اخلاق در همه زمینه‌ها و از جمله حرفه و شغل بوده است. اخلاق حرفه‌ای از آن دسته اصطلاحاتی است که تعریف منطقی ندارد بلکه در هر شغل و کسب و کاری افراد تعریف خاصی از اخلاق حرفه‌ای دارند. اخلاق حرفه‌ای مجموعه‌ای از هنجارهاست که از صاحبان مشاغل انتظار رعایت آن می‌رود یعنی از آن‌ها انتظار می‌رود که علاوه بر رعایت اخلاق عمومی یک سری از ارزش‌ها را که مخصوص شغل آن‌هاست رعایت کنند مثلاً از معلم انتظار دلسوزی، از وکیل انتظار امانتداری، از پزشک انتظار رازداری و از فروشنده انتظار صداقت داریم (عزیزی، ۱۳۸۵).

۲-۱) اخلاق حرفه ای

اخلاق حرفه ای مجموعه‌ای از قوانین و ضوابط است که از بطن آن شغل و حرفه به دست می‌آید؛ مجموعه قواعدی که باید افراد داوطلبانه و بر اساس ندای وجدان و فطرت خویش در انجام کار حرفه‌ای رعایت کنند؛ بدون آن که الزام خارجی داشته باشند یا در صورت تخلف، به مجازات‌های قانونی دچار شوند (امیری و همکاران، ۱۳۸۹: ۱۳۹). در توضیح دیگری اخلاق حرفه‌ای شامل مجموعه‌ای از احکام و ارزش‌ها، تکالیف-رفتار و سلوک و دستور-هایی برای اجرای آن است که در قالب قواعد یا آیین-نامه‌های اخلاقی، تدوین می‌شود (نشاط، ۱۳۸۱: ۱۳۸-۱۱۱). همچنین اخلاق حرفه‌ای شاخه‌ای از اخلاق کاربردی است که به مباحث حرفه اخلاقی در حرفه می‌پردازد (قراملکی، ۲۰۱۲: ۱۷۴-۱۷۵).

اخلاق حرفه‌ای مربوط به رفتار، ادب و عمل شخص هنگام انجام کار حرفه‌ای است. این کار می‌تواند مشاوره، پژوهش، تدریس، نویسندگی یا هر کار دیگری باشد. هر مجموعه سازمانی دارای کدهای عملی و رفتاری با ساختار حرفه‌ای متداول برای اعضای خود است که باید آن‌ها را رعایت کنند. به عبارت دیگر اخلاق حرفه‌ای، مجموعه‌ای از اصول و استانداردهای سلوک بشری است که رفتار افراد و گروه‌ها را تعیین می‌کند (صحرايي، ۱۳۸۶). همچنین سوله و همکاران (۲۰۲۱) در مطالعه خود بیان داشتند که اخلاق حرفه‌ای یک مهارت کلیدی برای افراد می‌باشد. این عنصر می‌تواند سبب بهبود کیفیت خدمات شود. اهمیت اخلاق حرفه‌ای به عنوان فاکتوری در پیشرفت عمل می‌باشد. به عبارتی استفاده از اخلاق حرفه‌ای سبب پیشرفت شخصی در افراد می‌شود.

یکی از تعاریف کاربردی و کامل اخلاق مشاغل که امروزه از آن تحت عنوان اخلاق حرفه‌ای نام می‌برند شامل مجموعه‌ای از احکام و ارزش‌ها، تکالیف-رفتار و سلوک و دستورهایی برای اجرای آن است که در قالب قواعد یا آیین‌نامه‌های اخلاقی، تدوین می‌شود (نشاط، ۱۳۸۱: ۱۳۸-۱۱۱). آیین‌نامه‌های اخلاقی بدون، اهداف و مسئولیت‌های گروه‌های حرفه‌ای را شامل می‌شود و به عنوان ابزاری بی-طرف و بدون سوگیری، معیار-های اخلاق حرفه‌ای را توضیح می‌دهد. یکی از مهمترین حرفه‌ها شاغل بودن و فعالیت در آموزش و پرورش و فرایند تدریس می‌باشد.

اثربخشی فرایند تدریس و آموزش به عنوان یک حوزه مهم حرفه‌ای به مجموعه‌ای از عوامل فردی، حرفه‌ای و سازمانی بستگی دارد. در این میان برخورداری معلمان از قابلیت‌ها و صلاحیت‌های حرفه‌ای و الزام آنان به رعایت مجموعه‌ای از اصول و استانداردهای حرفه‌ای در فرایند تدریس نقش تعیین‌کننده در افزایش اثربخشی فعالیت‌های آموزشی دارد. در واقع رعایت استانداردهای اخلاق حرفه‌ای در تدریس به منزله یک منشور اخلاقی حرفه‌ای تلقی می‌گردد که اهتمام معلمان به آنها در تعامل با دانش‌آموزان، همکاران و مجموعه سازمانی گروه آموزشی و مدرسه می‌تواند علاوه بر افزایش کارآمدی در بازده تدریس، به سطح بالایی از رضامندی ذینفعان چنین فرایندی علی‌الخصوص دانش‌آموزان می‌انجامد.

در ادامه به پژوهش‌هایی می‌پردازیم که در زمینه‌ی اخلاق حرفه‌ای صورت گرفته است؛ برای مثال: بهنام جام (۱۳۸۹) به بررسی مؤلفه‌های اخلاق حرفه‌ای آموزش اعضای هیات علمی پرداخته است. زندگی‌پور (۱۳۸۴)؛ آسیب‌شناسی فرهنگ و اخلاق را مورد پژوهش قرار داده است. ابراهیم‌نیا (۱۳۷۵) اثر تشکل-های اخلاق حرفه‌ای رانندگان برون شهری را مورد بررسی قرار داده است. سلطان‌زاده (۱۳۸۴) به فرهنگ کار و اخلاق کاری در جامعه ایران از منظر جامعه‌شناختی پرداخته است. شمس (۱۳۵۷): در تحقیق خود به بررسی عقاید دانشجویان در مورد یک استاد ایده‌آل پرداخته است. صالحی (۱۳۸۵): به تبیین نظریه اخلاق از منظر مرتضی مطهری و ریچارد رورتی و نقد دلالت‌های آنها در تربیت اخلاقی پرداخته است. منصور (۱۳۷۲) مقایسه نظرات دانشجویان کارشناسی و کارشناسی ارشد در مورد یک استاد خوب را مورد پژوهش قرار داده است. نخودساز (۱۳۸۷) کاربست مؤلفه‌های اخلاق حرفه‌ای در مراکز تربیت معلم را مورد بررسی قرار داده است. یوسفی محله (۱۳۸۶) به اخلاق حرفه‌ای در روابط بین وکلا پرداخته است. صفی‌لو (۱۳۸۵)، در پایان‌نامه خود با عنوان آسیب‌شناسی اخلاق مدیران از دیدگاه آیات قرآن از الگو و مدلی به نام مدل اسپریگنز استفاده کرد و مسایل اخلاقی مدیران براساس ارتباطات در سه حیطه ارتباط با خدا، ارتباط با خود و ارتباط با دیگران مورد بررسی قرار داده است.

از آن‌جا که دامنه موضوعات در حوزه‌ی اخلاق حرفه‌ای بسیار گسترده و متنوع است، پژوهش حاضر بنا دارد تا به بررسی اخلاق حرفه‌ای استادان روانشناس و تمایز آنها با اخلاق حرفه‌ای دیگر اساتید بپردازد؛ چراکه روانشناسان وظیفه‌ی مضاعفی را بر دوش دارند. آن‌ها از سویی باید بتوانند نقش روانشناس و مشاور را بر عهده بگیرند و از سوی دیگر نقش تعلیم و تربیتی خود را نیز مدنظر داشته باشند و بتوانند میان این دو نقش، هماهنگی لازم را اجرا نمایند. با عنایت به مرور سوابق نظری و پیشینه تحقیق و با توجه به اهمیت فراوان نقش روانشناسان در تدریس و همچنین اهمیت رعایت اخلاق حرفه‌ای برای معلمان، محقق به دنبال پاسخگویی به این سؤال است که آیا اخلاق حرفه‌ای اساتید روانشناس با اساتید دیگر رشته‌ها تفاوت دارد؟

۲) روش پژوهش

باتوجه به اینکه هدف از پژوهش حاضر واکاوی اخلاق حرفه‌ای در اساتید روانشناس و دیگر اساتید بود؛ در این راستا از رویکرد تحقیق کیفی و روش پدیدارشناسی از نوع تفسیری استفاده شد. میدان پژوهش دانشجویان کارشناسی روانشناسی دانشگاه مطهری در نظر گرفته شد. پژوهش با روش نمونه‌گیری هدفمند و ملاکی انجام شد، که ملاک‌های انتخاب دانشجویان شامل: گذراندن حداقل دو ترم تحصیلی و تمایل به همکاری در این پژوهش، بود. جمع‌آوری داده‌ها با استفاده از ابزار مصاحبه نیمه ساختاریافته تا رسیدن به اشباع نظری ادامه یافت. اشباع نظری در این پژوهش با مصاحبه از ۱۰ نفر حاصل شد و جهت اطمینان از ۲ نفر دیگر هم مصاحبه صورت گرفت مدت‌زمان مصاحبه‌ها از هر فرد بین ۱۰ تا ۲۰ دقیقه بود.

روش تحلیل داده ها از طریق روش تحلیل هفت مرحله- ای کلایزی بود و جمع- آوری و تحلیل داده‌ها به صورت هم‌زمان انجام شد، به این صورت که توصیف‌های ارائه شده توسط شرکت کنندگان خوانده شد سپس به هر یک از پروتکل‌ها مراجعه، و جملات و عباراتی که مستقیماً به پدیده مورد مطالعه مرتبط بود، استخراج شد. بعد از آن فرموله کردن معانی صورت گرفت و معانی مرتبط به هم به صورت مضمون درآورده شد و در پایان، یک توصیف جامع از موضوع مورد پژوهش و پدیده‌ی تحت مطالعه ارائه داده شد. در آخر نیز جهت قابلیت اعتبار و اعتماد یافته- های پژوهش، از طریق ملاک‌های لینکن و گوبا به صورت مشورت با هم‌تایان و رجوع به متخصص و دوسویه سازی، از صحت یافته‌ها اطمینان حاصل شد.

۳) یافته‌ها

باتوجه به اینکه هدف از پژوهش حاضر واکاوی اخلاق حرفه‌ای در اساتید روانشناس و دیگر اساتید بود؛ در این راستا از روش تحقیق کیفی از نوع پدیدارشناسی تفسیری استفاده شد و یافته‌های پژوهش دارای ۲ مضمون اصلی به نام‌های مهارتی و شخصیتی و ۲۰ زیر مضمون می‌باشد. در جدول ۱ مضامین و زیرمضامین نمایش داده شده است و در ادامه هرکدام از این‌ها توضیح داده می‌شود.

جدول ۱. مضامین و زیرمضامین یافت شده از داده‌ها

مضامین اصلی	شخصیتی	مهارتی
زیر مضامین	زیرکی	تبیین علمی
	دلسوزی	تنوع در تدریس
	پاسخگویی	تدریس کاربردی
	درک متقابل	داشتن کلاس پویا
	منعطف بودن	فعال در حوزه پژوهش
	همدردی با دیگران	تحلیل درست دانشجو
	واقع بینی از افراد و جامعه	نگاه واقع بینانه به دانشجو
	ریزبینی و توجه به جزئیات	توجه به تفاوت‌های فردی
	ارتباط گیری قوی با دانشجویان	به روز بودن از جهت علمی
	استفاده از تجربیات شخصی در بیان نمونه‌ها	تسلط بر رویکرد‌های روانی و رفتاری

مجموعه‌ای از بینش، باورها و اعتقادات هر فرد که با صفات و ویژگی‌های رفتاری همراه می‌شود که نسبتاً پایدار و آموخته شده باشد.

۱- زیرکی: هوشمندی و فراست در گفتار، رفتار و در تعامل با دانشجویان. برای مثال انتخاب افراد درون گرا برای فعالیت‌هایی که نیاز به بحث و گفتگو دارد برای اینکه آنها نیز وارد بحث شده و کمی برون گرا تر شوند

مثال کد ۸: استاد یکی از دانشجویان را که فردی گوشه گیر بود به عنوان نماینده‌ی خود در کلاس انتخاب کرد.

۲- دلسوزی: خیرخواهی و مهربانی نسبت به اطرافیان و دانشجویان. به عنوان نمونه مشاوره‌های فردی و شخصی به افراد، برای حل مشکلات آنها در دانشگاه یا خانه؛ و یا راه آمدن با دانشجویانی که شرایط مختلفی دارند و کمتر می‌توانند فعالیت کلاسی داشته باشند

مثال کد ۵: استاد یک هفته مرخصی به دانشجویی که به تازگی مادر شده بود داد.

۳- پاسخگویی: بی‌جواب نگذاشتن خواسته‌ها و مطالبات دانشجویان، برای نمونه برگزاری کلاس به صورت تریبون آزاد و پاسخ دادن به تمامی مسائل مطرح شده از سوی دانشجویان از سوی استاد انجام می‌پذیرد.

مثال کد ۱: بعد از درخواست دانشجویان برای برگزاری کارگاه بازی استاد روانشناس در اولین فرصت ترتیب تشکیل آن را داد.

۴- درک متقابل: نگاه کردن به مشکلات و مسائل از دیدگاه طرف مقابل. مثلاً اگر دانشجویی بخاطر مسائل عاطفی اش در زندگی دچار حواس پرتی مداوم در کلاس است بجای تنبیه و تحقیر و بازخواست، سعی در حل مشکل، با صحبت کردن با او و یا جذاب تر کردن کلاس میکند

مثال کد ۲: استاد به دانشجویی مادر اجازه‌ی ورود کودک او را نیز داد.

۵- منعطف بودن: نرم خویی و سازش داشتن نسبت به محیط و افراد و سبک‌های مختلف. برای مثال کنار آمدن و با سلیقه‌ها و افکار متفاوت دانشجویان و خوب گوش دادن به نظرات و پیشنهادات آنها در مباحثه‌های کلاسی. و یا انتخاب راهکار تشویق بیشتر از تنبیه در اصلاح افراد.

مثال کد ۹: استاد هنگام تداخل وقت اذان با زمان کلاس به دانشجویان فرصت اقامه نماز را می‌دهد.

۶- همدلی با دیگران: خوب گوش دادن به سخنان دانشجو، درک احساسات و عدم قضاوت شخصی و سوگیری نسبت به او. مثلاً اگر دانشجویی در ارزیابی اساتید نمره‌ی بسیار پایینی به او بدهد بدون قضاوت و سوگیری به بررسی ایرادات و نقاط ضعف می‌پردازد و سعی در حل مشکل آن دانشجو می‌نماید.

مثال کد ۷: استاد به خاطر اینکه اکثر دانشجویان نمیتوانستند در کلاس جبرانی آنلاین شرکت کنند آن را به صورت آنلاین برگزار کرد.

۷- واقع بینی از افراد و جامعه: دیدن معایب و محاسن به صورت هم زمان. مثلا اگر دانشجویی دارای نمرات پایین درسی است ممکن است چندین محاسن مثل اخلاق نیکو یا هنرمند بودن و یا... در کنار آن عیب داشته باشد و استاد روانشناس به هردوی آنها توجه دارد؛ و سعی میکند معایب را کاهش و محاسن را افزایش دهد.

مثال کد ۱۰: استاد به دانشجویی که در حضور و غیاب کلاسی نامنظم بود تذکر داد ولی در کنارش بخاطر گرفتن نمره ی خوب، او را تشویق کرد.

۸- ریزبینی و توجه به جزئیات: دقت نظر و نگاه ذریبینی و باتوجه، به حرکات و سخنان دانشجویان. مثلا تشخیص افرادی که هوش هیجانی بالایی دارند یا کسانی که هوش منطقی بالایی دارند و ترکیب این دو در گروه های کلاسی.

مثال کد ۳: استاد با دانشجویی که ناراحت به نظر میرسید و مثل همیشه سر حال و پاسخگو نبود احوال پرسی کرده و جوای حال و احوالات و علت ناراحتی اش شد.

۹- ارتباط گیری قوی با دانشجویان: ارتباط موثر جهت شناخت بهتر دانشجو و تاثیر گذاری بیشتر روی آنها. مثلا برگزاری کلاس به صورت صمیمانه با چپش متفاوت صندلی ها و با مجال دادن به دانشجو برای انتقاد و تبادل فکر و احساس بخاطر نزدیک تر شدن به افکار و درونیات دانشجویان و صمیمی تر شدن با آنها.

مثال کد ۲: شناخت موارد مورد علاقه ی هر دانشجو و صحبت کردن با آن فرد در مورد همان موضوع؛ مثلا اگر علاقه به بازی های کامپیوتری داشت از او درباره ی به روز ترین بازی ها سوال میکرد.

۱۰- استفاده از تجربیات شخصی در بیان نمونه ها: تجربیات شخصی شامل دانش فرد از منابع مختلف یا اتفاقاتی که برای خود او رخ داده است میشود. مثلا استاد روانشناس در بیان مثال هایش از افرادی میگوید که به او مراجعه کرده اند و دارای اختلال رفتاری بوده اند و اینکه او چه راهکار هایی به آنها ارائه داده است.

مثال کد ۵: مثال استاد درباره ی خانمی که کودکش دچار اختلال خواندن بود و او مراجعه کرده بود و استاد راهکار های مختلفی به او داده بود.

ب) مهارتی

توانایی انجام یک کار در کوتاه ترین زمان و با کمترین خطا و بیشترین کیفیت.

۱- تبیین علمی: اثبات منطقی و تجربی نظریات و رویکردهای روانشناسی مختلف؛ مثلا آوردن استدلال های عقلی یا فطری برای درک بهتر دانشجو از یک نظریه یا بیان تجربه ی افراد مختلف در همان زمینه.

مثال کد ۱۲: بیان استناد های فطری و قرآنی و عقلانی هنگام سخن گفتن از رویکرد انسان گرایانه؛ برای اثبات این رویکرد.

- ۲- تنوع در تدریس: استفاده از روش های خلاقانه و مختلف در فعالیت های آموزشی.
مثال کد۷: استاد دو نفر از دانشجویان هارا به عنوان مراجع و مشاور انتخاب کرده و به آنها موضوعی میدهد تا به صورت نمایشی آن را اجرا کنند.
- ۳- تدریس کاربردی: استفاده از روش های عملی در آموزش مثلا آموزش با فیلم یا عکس، استفاده از مثال های مختلف و گوناگون برای فهم بهتر، عدم خسته کردن دانشجویان با تدریس طولانی.
مثال کد۲: پخش قسمتی از یک فیلم که درباره ی اختلال دوقطبی ساخته شده بود و سپس به تحلیل آن با دانشجویان پرداخته شد.
- ۴- داشتن کلاس پویا: تدریس فعال همراه با خلاقیت و استفاده از وسایل کمک آموزشی نوین، همراه با پرسش و پاسخ و تبادل نظر با دانشجویان.
- مثال کد۶: استاد از همه ی دانشجویان میخواهد در بحثی که درباره ی روش های مشاوره است شرکت کنند و درباره ی آن براساس تحقیقات خودشان یا تجربه ی قبلی شان نظر بدهند.
- ۵- فعال در حوزه پژوهش: مطالعات وسیع و همه جانبه درباره ی مسائل مبتلابه جامعه و دانشجویان و جستجوی راه حل برای آن.
- مثال کد۹: استاد با توجه به اتفاقات روز و مواردی که یک دانشجوی باید بداند اول کلاس ۵ دقیقه خارج از مباحث درسی سخنرانی کوتاهی میکند.
- ۶- تحلیل درست دانشجویان: بررسی ابعاد روحی و جسمی افراد در برخورد با دانشجویان و سپس دادن مشاوره و راه حل به آنها.
- مثال کد۱: استاد روانشناس برای مشاوره ازدواج به دانشجویانش به او تایم جداگانه ای وقت داد و چند جلسه درباره ی شخصیت و اخلاقیات آشکار و پنهان گفتگو کرد.
- ۷- نگاه واقع بینانه به دانشجویان: دیدگاه واقع گرایانه به اخلاقیات، ویژگی ها، سطح اجتماعی و سطح درسی دانشجویان و برخورد متناسب با آن.
- مثال کد۸: استاد از دانشجویی که قبل از آن در رشته ی معارف درس خوانده است با کسی که رشته ی تجربی را گذرانده، فرق قائل است و انتظار رفتار اخلاقی و معنوی یکسان از آن دو ندارد.
- ۸- توجه به تفاوت های فردی: بررسی استعدادها و توانایی های مختلف دانشجویان که منحصر به خودشان است و سپردن کارها به آنها به تناسب ویژگی هایشان.
- مثال کد۵: استاد از دانشجویی که همیشه استرس دارد یا فردی که درون گراست انتظار کمتری در شرکت فعال و داوطلبانه در کلاس دارد.
- ۹- به روز بودن از جهت علمی: برخورداری از اطلاعات به روز شده ی روانشناسی مثل تغییر رویکردها و نظریه ها و روش های درمان

مثال کد ۱۱: انتخاب جدیدترین و بروزترین کتب درسی برای تدریس که با معیار های بین المللی هماهنگی داشته باشد.

۱۰- تسلط بر رویکرد های روانی و رفتاری: تعمق در انواع نظریات و سبک های قدیم و جدید روانشناسی.

مثال کد ۴: شرکت در سمینار های مختلف و کارگاه های گوناگون که توسط اساتید خبره برگزار میشود برای مسلط شدن بر نظریات و رویکردها.

۴) نتیجه گیری

باتوجه به اینکه هدف از پژوهش حاضر واکاوای اخلاق حرفه‌ای در اساتید روانشناس و دیگر اساتید بود؛ در این راستا از روش تحقیق کیفی از نوع پدیدارشناسی تفسیری استفاده شد و یافته‌های پژوهش دارای ۲ مضمون اصلی به نام‌های مهارتی و شخصیتی و ۲۰ زیر مضمون بود. یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که بین ویژگیهای شخصیتی و مهارتی اساتید روانشناس با ویژگیهای شخصیتی و مهارتی دیگر اساتید بخصوص از نظر ۲۰ ویژگی‌ای که در این پژوهش مورد بررسی قرار گرفته است تفاوت معناداری وجود دارد و دانشجویان نسبت به اخلاق حرفه‌ای اساتید روانشناس دیدگاه مثبت‌تری دارند. برای مثال آنها از نقاط ضعف و قوت خود شناخت کافی دارند و از توانایی خوبی در تجربه و درک هیجانهای متفاوت برخوردارند، به اصول اخلاقی در مسائل مشاوره‌ای پایبند بوده و به‌هنگام مواجهه با موقیت‌های متفاوت از قدرت تصمیم‌گیری معقول و مناسب برخوردارند.

این یافته‌ها با یافته‌های پژوهش‌های دیگر از جمله یافته‌های پژوهش انجام شده توسط وسلندر و ویگنز (۱۹۷۹)، یافته‌های پژوهش اریکسن و مک اولیف (۲۰۰۶)، یافته‌های پژوهش دینک مایر و مارو (۱۹۹۲)، برادلی و لادانی (۲۰۰۱)، یافته‌های وارگاس و بورکوسکی (۱۹۸۳)، گرین، کانینگ‌هام و یانیکو (۱۹۸۶)، یافته‌های ساعتچی (۱۳۸۳)، بریسچتو و مرلوتزی (۲۰۰۴)، گوستاد و توما (۲۰۰۶) همخوانی دارد. برای مثال گزینه‌ی همدردی با دانشجویان با پژوهش کادوزیر همخوانی دارد. پژوهش‌های ارائه شده قسمت‌هایی از تفاوت‌های شخصیتی و مهارتی در اساتید را که در پژوهش حاضر به آن اشاره شده بود تأیید کردند.

به‌طور کلی یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد که بین اخلاق حرفه‌ای در اساتید روانشناس با دیگر اساتید تفاوت معنادار وجود دارد. با مرور یافته‌ها مشاهده می‌شود که یافته‌های تحقیق با نظریه‌ها و یافته‌های پژوهش‌هایی که به آن اشاره شده است مطابقت دارد و همخوانی یافته‌ها با نظریه‌ها و یافته‌های دیگران نشان از اعتبار احتمالی یافته‌های پژوهش دارد. با توجه به گستره‌ی نظری موجود، یافته‌ها و محدودیت‌های حاضر، می‌توان پیشنهادهای زیر را ارائه نمود:

- برگزاری کارگاههای آموزشی در زمینه افزایش کیفیت تدریس و اخلاق حرفه‌ای اساتید
- گزینش اساتیدی که بیشترین تطابق رفتاری و اخلاقی را با ویژگی‌های اشاره شده داشته باشند
- تدوین آئین‌نامه‌ی اخلاق حرفه‌ای برای کلیه‌ی اساتید و نظارت بر اجرای آن

کتابنامه

- ۱) حسینی، نجمه. عباسی، عفت. (۱۳۹۱) "راهکارهای نهادینه کردن اخلاق حرفه‌ای در سازمانها از دیدگاه آموزه‌های دینی"، مجله اسلام و پژوهش‌های مدیریتی، سال دوم، شماره اول.
- ۲) سلامتی، مصطفی. (۱۳۸۳). اخلاق حرفه‌ای، نشریه مهارت، شماره ۶۲.
- ۳) قراملکی، احد. (۱۳۸۸) درآمدی بر اخلاق حرفه‌ای (چاپ دوم)، تهران: انتشارات سرآمد.
- ۴) ایمانی پور، معصومه. (۱۳۹۱)، اصول اخلاق حرفه‌ای در آموزش، اخلاق و تاریخ پزشکی، دوره ۵، ش ۶، ص ۲۵-۳۸.
- ۵) حسینیان، س. (۱۳۸۵). مبانی و اصول اخلاق در مشاوره و روان درمانی. تهران: انتشارات کمال تربیت.
- ۶) امیری علی نقی، همتی محمد، مبینی مهدی. (۱۳۹۰). اخلاق حرفه‌ای، ضرورتی برای سازمان، ص ۱۳۷-۱۵۹.
- ۷) سلطان زاده، وحید. وضعیت استانداردهای اخلاق حرفه‌ای اعضای هیئت علمی از دیدگاه دانشجویان پرستاری؛ ش ۱، ص ۱۹-۲۳
- ۸) صفی لو، صابر. (۱۳۹۹). آسیب شناسی اخلاق سیاسی مدیران در اندیشه و سیره امام علی علیه السلام با تأکید بر نهج البلاغه، ش ۶۵، ص ۱۱-۳۶.
- ۹) یوسفی، یحیی؛ نصر اصفهانی، علی؛ کاظمی، علی. (۱۳۹۷). وضعیت رعایت بعد انسانی اخلاق حرفه‌ای در نظام قضایی، اخلاق در علوم و فناوری، شماره ۲، صص ۳۹-۵۱
- ۱۰) عزیزی، شراره. (۱۳۸۵). اخلاق از نوع حرفه‌ای، مجله بانک و اقتصاد، ش ۷۶، ص ۲۷-۲۹.